

REGLUR

um öryggis- og heilbrigðismerki á vinnustöðum.

I. KAFLI

Almenn ákvæði.

1. gr.

Gildissvið.

1. Reglur þessar gilda um öryggis- og heilbrigðismerki á vinnustöðum sem lög nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum gilda um.

2. Reglurnar gilda ekki um:

- a. merki sem notuð eru vegna flutninga á vegum, járnbrautum, vatnaleiðum, sjó eða í lofti,
- b. markaðssetningu hættulegra efna og efnablandna, vara og búnaðar nema það sé sérstaklega tekið fram í þessum reglum.

2. gr.

Orðskýringar.

Í reglum þessum merkir:

- a. *öryggis- og heilbrigðismerki*: merki sem vísa til tiltekins hlutar, starfsemi eða aðstæðna og veita upplýsingar eða leiðbeiningar um öryggi á vinnustöðum og eru ýmist skilti, litur, ljós- eða hljóðmerki, munnleg fyrirmæli eða bendingar;
- b. *bannmerki*: merki sem bannar atferli er valdið getur hættu;
- c. *viðvörðunarkerki*: merki sem vara við vá;
- d. *boðmerki*: merki sem leiðbeina um viðbrögð;
- e. *neyðarkerki*: merki sem leiðbeina um staðsetningu neyðarútganga ef hætta steðjar að, leið að neyðarútbúnaði eða staðsetningu björgunartækja;
- f. *upplýsingamerki*: merki sem veitir aðrar upplýsingar en þær sem greint er frá í b) til e)-lið;
- g. *skilti*: merki sem með samblandi af lögun, lit og tákni eða mynd veitir tilteknar upplýsingar og er gert sýnilegt með hæfilegri lýsingu;
- h. *viðbótarskilti*: skilti sem einungis er notað samhliða einu skiltanna sem greint er frá í g)-lið og veitir viðbótarupplýsingar;
- i. *öryggislitur*: litur sem hefur sérstaka merkingu í tengslum við öryggi;
- j. *tákn eða mynd*: mynd sem lýsir tilteknum aðstæðum, veitir fyrirmæli um tiltekna hegðun og er notuð á skilti eða upplýsta fleti;
- k. *ljósmerki*: merki frá tæki úr gagnsæjum eða gegnumlýsandi efnum sem er lýst innan eða aftan frá svo það virðist sjálft vera lýsandi flötur;
- l. *hljóðmerki*: merki samkvæmt ákveðnu merkjakerfi, sent frá tæki sem er hannað í því skyni, án hjálpar manns- eða gerviraddar;
- m. *munnleg fyrirmæli*: fyrir fram ákveðin boð töluð með manns- eða gervirödd;
- n. *bending*: hreyfing eða staða handleggja og handa, samkvæmt merkjakerfi, til leiðbeiningar fyrir þá sem framkvæma hreyfingar er hafa hættu í för með sér fyrir starfsmenn.

II. KAFLI

Skyldur atvinnurekenda.

3. gr.

Almennar reglur.

1. Atvinnurekendur skulu setja upp öryggis- og heilbrigðismerki samkvæmt þessum reglum eða ganga úr skugga um að slík merki séu á stöðum þar sem hætta verður ekki

umflúin, eða ekki hægt að draga úr henni með almennum varúðarráðstöfunum eða ráðstöfunum, aðferðum eða leiðum sem tengjast vinnufyrirkomulagi.

2. Merkin sem getið er um í V. viðauka og notuð eru í tengslum við umferð á vegum, járnbrautum, vatnaleiðum, sjó og í lofti, skulu einnig notuð á yfirráðasvæðum fyrirtækja þar sem slíkt á við.

4. gr.

Öryggis- og heilbrigðismerki notuð í fyrsta sinn.

1. Öryggis- og heilbrigðismerki sem notuð eru á vinnustað eftir gildistöku þessara reglna verða að uppfylla lágmarkskröfur í I.-IX. viðauka.

2. Vinnueftirlitið getur heimilað undanþágu frá ákvæði 1. mgr. Í því tilviki gildir eftir því sem við á ákvæði í 9. gr. í reglum þessum.

5. gr.

Öryggis- og heilbrigðismerki sem eru nú þegar í notkun.

1. Öryggis- og heilbrigðismerki sem voru í notkun á vinnustað fyrir gildistöku þessara reglna verða að uppfylla lágmarkskröfur í I.-IX. viðauka eigi síðar en átján mánuðum frá þeim degi.

2. Vinnueftirlitið getur heimilað undanþágu frá ákvæði 1. mgr. Í því tilviki gildir eftir því sem við á ákvæði í 9. gr. í reglum þessum.

6. gr.

Upplýsingar og leiðbeiningar til starfsmanna.

1. Atvinnurekendur skulu sjá til þess að starfsmenn eða fulltrúar þeirra séu upplýstir um allar ráðstafanir sem á að gera varðandi öryggis- og heilbrigðismerki á vinnustað.

2. Starfsmenn skulu fá viðeigandi leiðbeiningar, einkum með nákvæmum ábendingum um öryggis- og heilbrigðismerki á vinnustað. Í leiðbeiningunum skal fjallað um inntak merkjanna, einkum þeirra sem hafa texta, og um það hvernig starfsmenn skulu bregðast við þeim boðum sem þau fela í sér.

7. gr.

Samráð við starfsmenn og þátttaka þeirra.

Hafa ber samráð við starfsmenn eða fulltrúa þeirra og þátttaka þeirra skal tryggð á því sviði sem reglur þessar taka til, að I.-IX. viðauka meðtöldum.

III. KAFLI

Ýmis ákvæði.

8. gr.

Áfrýjun úrskurða.

Um áfrýjun á ákvörðunum og úrskurðum sem byggjast á þessum reglum gilda ákvæði 98. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

9. gr.

Undanþágur.

Vinnueftirlitið getur veitt heimild til að beitt sé öðrum ráðstöfunum, í stað ljós- og hljóðmerkjanna, sem kveðið er á um í þessum reglum, sem veita jafnmikla vernd. Við veitingu slíkra undanþága skal taka tillit til eðlis starfseminnar og stærðar fyrirtækjanna.

IV. KAFLI
Refsiákvæði.
10. gr.

Brot á þessum reglum varða ákvæði 99. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum.

V. KAFLI
Gildistaka.
11. gr.

Reglur þessar eru settar af stjórn Vinnueftirlits ríkisins samkvæmt heimild í 38. gr. laga nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum og með hliðsjón af tilskipun 92/58 EBE í 1. tölulið XVIII. viðauka samningsins um Evrópska efnahagssvæðið. Reglurnar staðfestast hér með til að öðlast gildi þann 1. mars 1996.

Félagsmálaráðuneytið, 18. desember 1995.

Páll Pétursson.

Gylfi Kristinsson.

I. VIÐAUKI

**ALMENNAR LÁGMARKSKRÖFUR VARÐANDI
ÖRYGGIS- OG HEILBRIGÐISMERKI Á VINNUSTÖÐUM.**

1. Ábendingar.

- 1.1 Þegar krafist er öryggis- og heilbrigðismerkja samkvæmt almennu ákvæði 3. gr. verða þau að samrýmast hinum tilteknu kröfum í II.-IX. viðauka.
- 1.2 Í þessum viðauka eru þessar kröfur kynntar, mismunandi öryggis- og heilbrigðismerkjum lýst og nefndar almennar reglur um merki til vara og samspil merkja.
- 1.3 Heilbrigðis- og öryggismerki má aðeins nota til að veita þau fyrirmæli eða upplýsingar sem eru tilgreindar í reglunum.

2. Gerðir af merkjum.

- 2.1 Föst merki.
 - 2.1.1 Nota skal föst skilti fyrir merki sem snerta bönn, viðvaranir og boð og til að sýna staðsetningu og gerð neyðarútganga og skyndihjálpar.
Nota skal föst skilti og/eða fastan öryggislit til að sýna staðsetningu og gerð slökkvi-búnaðar.
 - 2.1.2 Merki á ílát og rör verður að festa í samræmi við III. viðauka.
 - 2.1.3 Staði þar sem hættu er á árekstrum við hindranir eða hrapa skal merkja varanlega með öryggislit og/eða skiltum.
 - 2.1.4 Akstursleiðir skal merkja varanlega með öryggislit.
- 2.2 Tækifærismerki
 - 2.2.1 Þegar lýst er yfir hættu, fólk látið gera vissar ráðstafanir og við brottflutning fólks í neyð skal, notast við ljósmerki, hljóðmerki og/eða munnleg fyrirmæli þegar þess þarf með og hafa hliðsjón af notkun merkja til vara og samspili merkja, samanber 3. lið.
 - 2.2.2 Til að leiðbeina fólki við hættulegar hreyfingar skal notast við bendingar og/eða munnleg fyrirmæli þegar þess þarf með.

3. Merki til vara og samspil merkja.

3.1 Ef gagnið er hið sama má velja á milli:

- öryggislitar eða skiltis til að vara við hindrunum eða ójöfnum,
- ljósmerkja, hljóðmerkja eða munnlegra fyrirmæla,
- bendinga eða munnlegra fyrirmæla.

3.2. Sumar gerðir merkja má nota saman:

- ljósmerki og hljóðmerki,
- ljósmerki og munnleg fyrirmæli,
- bendingar og munnleg fyrirmæli.

4. Leiðbeiningarnar í töflunni hér að aftan eiga við um allir gerðir merkja með öryggislit:

Litur	Inntak eða tilgangur	Fyrirmæli eða upplýsingar
Rautt	Bannmerki	Hættulegt framferði
	Varúð - hætta	Stöðvun, lokun neyðarstopp Brotflutningur
	Slökkvibúnaður	Gerð og staðsetning
Gult/rauðgult	Viðvörðunarkerki	Sýnið varúð, sýnið aðgát Athugun
Blátt	Boðmerki	Tiltekið framferði eða ráðstafanir Skylda að bera persónuhlífar
Grænt	Neyðarskilti Skyndihjálparmerki	Dyr, útgönguleiðir búnaður, herbergi
	Engin hætta	Hætta liðin hjá

5. Ekki má draga úr gagnsemi merkinga:

5.1 með öðru merki, ljós- eða hljóðuppsprettu sömu tegundar sem getur verið truflandi fyrir sjón og heyrn, og því skal:

5.1.1 forðast að setja of mörg merki of nálægt hvert öðru;

5.1.2 ekki nota samtímis tvö ljósmerki sem hægt er að villast á;

5.1.3 ekki nota ljósmerki ef svipuð ljósuppspretta er í grennd;

5.1.4 ekki nota tvö hljóðmerki samtímis;

5.1.5 ekki nota hljóðmerki ef umhverfishávaði er of mikill;

5.2 með lélegri hönnun merkja eða merkjabúnaðar, ónógum fjölda, rangri staðsetningu, vondu ásikkomulagi eða sakir þess að búnaðurinn starfar ekki rétt.

6. Merkjum og merkjabúnaði þarf, í samræmi við kröfur, að halda við, hreinsa hann, gera við, prófa og, ef þess þarf með, skipta um reglulega til að tryggja að hann haldi eiginleikum sínum og/eða geti ávallt gegnt hlutverki sínu.
7. Fjöldi og staðsetning uppsettra merkja eða merkjabúnaðar fer eftir því hve hættan er mikil eða eftir viðkomandi svæði.
8. Merki sem þarfnast einhvers konar orku þurfa að vera tengd varaafli ef aðalorkan bregst, nema hættan hverfi einnig með orkuleysinu.
9. Sending ljós- og/eða hljóðmerkis sýnir hvenær tilskilin aðgerð skal hefjast; merkja-sendingarnar skulu standa eins lengi og aðgerðin varir. Ljós- og hljóðmerki verður að tengja aftur strax eftir hverja notkun.
10. Prófa verður ljós- og hljóðmerkjabúnað áður en hann er tekinn í notkun til að tryggja að hann starfi eðlilega; síðan skal prófa þennan búnað reglulega eftir því sem þörf er á.
11. Ef viðkomandi starfsmenn eiga erfitt með að heyra eða sjá, t.d. vegna notkunar persónuhlífa, verður að gera ráðstafanir til að bæta við eða skipta um merki.
12. Svæði, herbergi eða rými sem eru notuð til geymslu á verulegu magni af hættulegum efnum eða efnablöndum verður að merkja með viðeigandi viðvörðunarskilti samkvæmt lið 3.2 í II. viðauka eða merkja samkvæmt því sem segir í 1. lið III. viðauka, nema merkingar á einstökum pakkingum eða ílátum séu viðunandi í þessu tilliti.

II. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARÐANDI SKILTÍ.

1. **Meginreglur.**
 - 1.1 Í 3. lið eru fyrirmæli um lögum og liti á skiltum, í samræmi við hlutverk þeirra (skilti sem tákna bann, viðvörðun, boð, neyðarútgang og slökkvibúnað).
 - 1.2 Táknmyndirnar eiga að vera eins einfaldar og unnt er og lausar við öll óþarfa smáatriði.
 - 1.3 Táknmyndirnar sem eru notaðar mega víkja lítilliga frá þeim sem eru sýndar í 3. lið, vera einfaldari eða flóknari, að því tilskildu að þær flytji sama boðskap og séu ekki torskildari.
 - 1.4 Skiltin skulu vera úr efni sem stenst vel högg og þolir veður á uppsetningarstað.
 - 1.5 Stærð, litur og andstæður á skiltunum skulu vera með þeim hætti að þau sjáist vel og séu skiljanleg.
2. **Notkun öryggisskilta.**
 - 2.1 Öryggisskiltin skulu að jafnaði sett upp í heppilegri hæð og stöðu miðað við sjónarhorn, með hliðsjón af hindrunum, annaðhvort við inngang á svæði, sem almennt er

hættulegt að fara um, eða hið næsta við tiltekna hættu eða hlut, og á vel upplýstum, aðgengilegum og áberandi stað.

Að jafnaði skal nota fosfórliti, endurskinsefni og lýsingu þar sem náttúruleg birta er lítil.

2.2 Fjarlægja verður skilti ef ástæðurnar fyrir uppsetningu þess eru ekki lengur gildar.

3. Skilti.

3.1 Bannskilti

Meginreglur:

- hringlaga
- svört tákmynd á hvítum grunni, rauðir jaðrar og skástrik (rauði hlutinn á að hylja a.m.k. 35% af skiltisfletinum).

Reykingar bannaðar

Reykingar og opin eldur bannaður

Bannað fótgangandi

Slökkvið ekki með vatni

Óhæft til drykkjar

Óviðkomandi bannaður aðgangur

Vinnuvélum bannaður aðgangur

Snertið ekki

3.2 Viðvörðunarskilti

Meginreglur:

- þríhyrnd
- svört tákmynd á gulum grunni með svörtum jöðrum (guli hlutinn á að hylja a.m.k. 50% af skiltisfletinum).

Eldfim efni eða hár hiti¹⁾

Sprengifim efni

Eiturefni

Ætandi efni

Geislavirk efni

Krani við vinnu

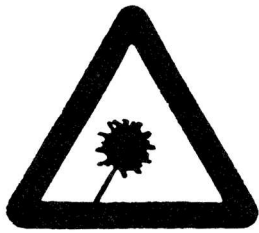
Flutningatæki á ferð

Hætta: rafmagn

Hætta

Leysigeislar

Eldnærandi efni

Ójónandi geislun

¹⁾ Ef ekki er sérstakt skilti fyrir háan hita.

Óflugt segulsvið

Ójöfnur

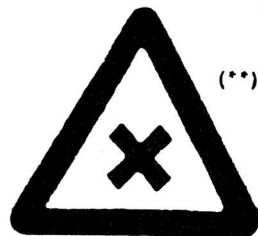
Hæðarmismunur

Líffræðileg hættu(*)

Lágur hiti

Skaðlegt eða ertandi efni(**)

3.3 Boðskilti

Meginreglur:

- hringlaga
- hvít tákmynd á bláum grunni (blái hlutinn á að hylja a.m.k. 50% af skiltisfletinum).

Skylt að bera augnhlífur

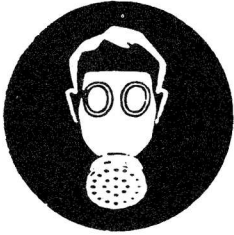
Skylt að bera öryggishjálms

Skylt að bera heyrnarhlífur

(*) Kveðið er á um þessa tákmynd í tilskipun 90/679/EBE frá 26. nóvember 1990 um verndun starfsmanna gegn áhættu vegna líffræðilegra áhrifavalda á vinnustöðum (sjöunda sértilskipun í skilningi 1. mgr. 16. gr. tilskipunar 89/391/EBE) (Stjtið. EB nr. L 374, 31.12.1990, bls. 1).

(**) Bakgrunnurinn á þessu skilti má í undantekningartilvikum vera rauðgulur ef það er gert til aðgreiningar frá tilsvareandi umferðarskilti.

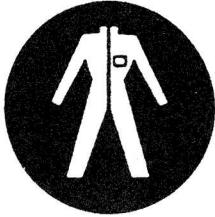
Skylt að bera öndunargrímu

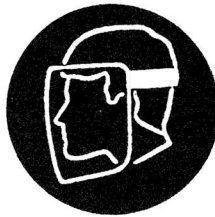
Skylt að nota öryggiskó

Skylt að bera hlífðarhanska

Skylt að klæðast hlífðarsamfestingi

Skylt að hafa andlitshlíf

Skylt að nota fallvörn

Gangið hér

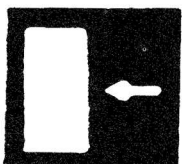
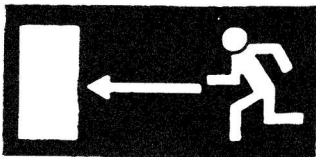

Hætta (e.t.v. með viðbótarskilti)

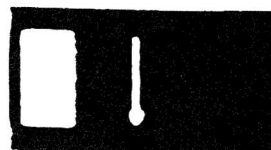
3.4 Neyðarskilti

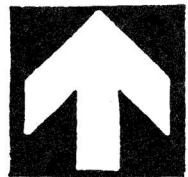
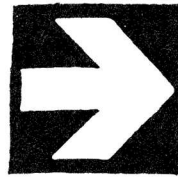
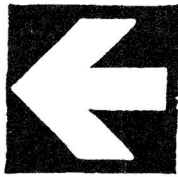
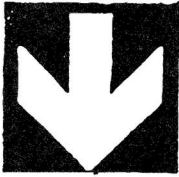
Meginreglur:

- réttthyrnd eða ferhyrnd
- hvít tákmynd á grænum grunni (græni hlutinn á að hylja a.m.k. 50% af skiltisfletinum).

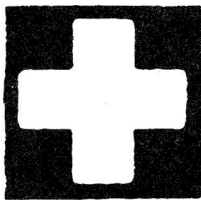

Neyðarútgangar

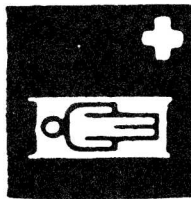

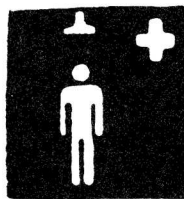
Leiðaskilti (viðbótarupplýsingaskilti)

Skyndihjálp

Sjúkrabörur

Neyðarsturta

Augskolun

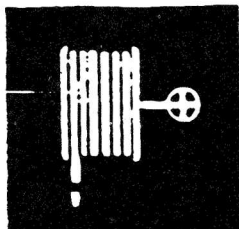

Neyðarsími fyrir skyndihjálp og björgun

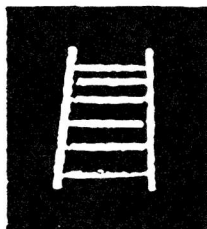
3.5. Skilti varðandi slökkvibúnað

Meginreglur:

- réttthyrnd eða ferhyrnd
- hvít táknmynd á rauðum grunni (rauði hlutinn á að hylja a.m.k. 50% af skiltisfletinum).

Brunaslanga

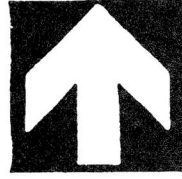
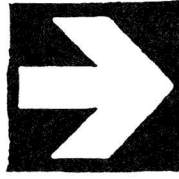
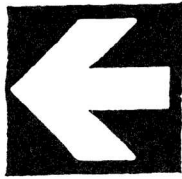
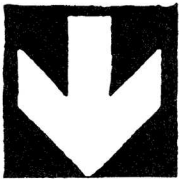
Brunastigi

Slökkvitæki

Neyðarsími til slökkviliðs

Leiðaskilti (viðbótarupplýsingaskilti)

III. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARDANDI MERKI Á ÍLÁTUM OG RÖRUM.

1. Ílát sem eru notuð á vinnustöðum undir hættuleg efni og efnablöndur samkvæmt skilgreiningu í tilskipunum 67/548/EBE¹⁾ og 88/379/EBE²⁾, ílát til geymslu á slíkum efnum og efnablöndum og sýnileg rör sem innihalda eða flytja hættuleg efni og efnablöndur verður að merkja (táknmynd eða tákn á lituðum grunni) í samræmi við þessar tilskipanir.

Liður 1 á ekki við um ílát sem eru notuð um skamman tíma á vinnustöðum né ílát sem margoft er skipt um innihald í, að því tilskildu að viðeigandi ráðstafanir séu gerðar, t.d. með fræðslu og/eða þjálfun, er veita jafnmikið öryggi.

Í stað merkinganna sem um getur í 1. lið:

- má nota viðvörunarmerki, samanber II. viðauka, með sömu táknmynd eða tákn,
 - eða bæta við þær upplýsingum, t.d. heiti hættulega efnisins og/eða formúlu þess, ásamt nánari upplýsingum um hættuna,
 - eða, við flutning íláta á vinnustað, bæta við þær eða nota í staðinn tákn sem eru notuð í bandalaginu við flutning hættulegra efna eða efnablandna.
2. Merkjunum verður að koma fyrir:
 - á þeirri hlið eða hliðum sem sjást,
 - með skiltum, sjálfhlímandi miðum eða mála þau á flötinn.
 3. Meginreglurnar í lið 1.4 í II. viðauka og ákvæðin í 2. lið í II. viðauka um notkun skilta gilda, þar sem við á, einnig um merkingarnar sem um getur í 1. lið þessa viðauka.
 4. Með fyrirvara um 1., 2. og 3. lið skal merkja rör á sýnilegum stað og nálægt þeim stöðum sem eru hættulegastir, t.d. við loka og tengi, og með hæfilegu millibili.
 5. Svæði, herbergi eða rými sem eru notuð til geymslu á verulegu magni af hættulegum efnum eða efnablöndum verður að merkja með viðeigandi viðvörunarskilti samkvæmt lið 3.2. í II. viðauka eða merkja samkvæmt því sem segir í 1. lið III. viðauka, nema merkingar á einstökum pakkningum eða ílátum séu viðunandi í þessu tilliti, með hliðsjón af lið 1.5 í II. viðauka.

Geymslustaði fyrir margs konar hættuleg efni eða efnablöndur má merkja með viðvörunarskiltinu „Hætta“.

Ofannefndum skiltum eða merkingum skal komið fyrir, eftir aðstæðum, nálægt geymslurými eða í dyrum að geymslurými.

1) Stjóð. EB nr. L196, 16.8.1967, bls. 1.

2) Stjóð. EB nr. L187, 16.7.1988, bls. 14.

IV. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARÐANDI STAÐSETNINGU OG GERÐ SLÖKKVIBÚNAÐAR.

1. Ábending.

- Þessi viðauki gildir um búnað sem er einvörðungu notaður til að slökkva eld.
- Slökkvibúnað þarf að merkja með sérstökum lit og gefa staðsetningu hans til kynna með skilti og/eða með því að nota ákveðinn lit sem táknar geymslustaði eða aðgang að þeim.
 - Til að merkja þennan búnað er notaður rauður litur.
Rauði liturinn þarf að þekja svo stóran hluta af yfirborðinu að búnaðurinn verði auðþekktanlegur.
 - Nota skal skiltin sem er kveðið á um í lið 3.5 í II. viðauka til að sýna staðsetningu þessa búnaðar.

V. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARÐANDI MERKINGAR Á HINDRUNUM OG HÆTTULEGUM STÖÐUM OG Á UMFERÐARLEIÐUM.

1. Merkingar á hindrunum og hættulegum stöðum.

- 1.1 Staði á byggðum svæðum fyrirtækja sem starfsmenn hafa aðgang að og þar sem hætta er á árekstrum, að hlutir hrapa niður eða menn hrasi skal merkja með gulum og svörtum eða rauðum og hvítum rákum.
- 1.2 Stærð merkinganna skal miðast við umfang hindrana eða staðinn sem er hættulegur.
- 1.3 Gulu og svörtu eða rauðu og hvítu rákirnar skulu mynda sem næst 45° horn og vera um það bil jafnbreiðar.
- 1.4 Dæmi:

2. Merkingar á umferðarleiðum.

- 2.1 Ef notkun húsakynna eða búnaður krefst þess, til varnar starfsmönnum, skulu akstursleiðir vera greinilega merktar með óslitinni rák í greinilegum lit, helst hvítum eða gulum, sem er valinn með hliðsjón af aðstæðum.
- 2.2 Rákirnar skulu settar þannig að þær sýni örugga fjarlægð frá ökutæki að nálægum hlut og milli ökutækja og fótgangandi manna.
- 2.3 Akstursleiðir utandyra á byggðum svæðum fyrirtækis skulu einnig merktar ef þess gerist þörf, nema þær séu vel afmarkaðar.

VI. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARÐANDI LJÓSMERKI.

1. Meginreglur.

- 1.1 Ljósmerkið verður að gefa frá sér hæfilega sterkt og áberandi ljós í samræmi við aðstæður og tilganginn með notkun þess, og það má ekki vera svo bjart að það blindi né svo dauft að það sjáist illa.

- 1.2 Ljósflöturinn sem sendir frá sér merki getur verið einlitur eða með táknmynd á tilteknum bakgrunni.
- 1.3 Einliti flöturinn verður að vera í samræmi við töfluna um inntak lita í 4. lið I. viðauka.
- 1.4 Ef merki er með táknmynd verður táknmyndin að vera í samræmi við viðeigandi reglur í II. viðauka.

2. Ákveðnar reglur um notkun.

- 2.1 Ef búnaður getur sent frá sér jafnt stöðugt sem leiftrandi ljósmerki skal nota leiftrandi merki til marks um meiri hættu eða brýnni þörf á að gripið sé til aðgerða en þegar ljósmerkið er stöðugt.
Tíminn sem hvert leiftur varir og leifturtíðni frá ljósmerkjabúnaði skal vera með þeim hætti:
 - að boðin skiljist fyllilega,
 - að ekki sé hættu á að þeim sé ruglað saman við önnur ljósmerki eða stöðugt ljósmerki.
- 2.2 Ef leiftrandi ljósmerki er notað í staðinn fyrir hljóðmerki eða með því skal nota sama merkjakerfi.
- 2.3 Búnaður sem er notaður til að senda leiftrandi merki við alvarlegt hættuástand verður að vera undir sérstöku eftirliti eða hafa aukalampa.

VII. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARDANDI HLJÓÐMERKI.

1. Meginreglur.

- 1.1 Hljóðmerki skal:
 - a) vera áberandi hærra en umhverfishljóð svo það heyrir án þess að það sé óþarflega hávært eða sársaukafullt;
 - b) vera auðþekkjanlegt, einkum með hliðsjón af boðalengd, bilum milli boða eða boðaraða, og vera auðgreinanlegt frá öðrum hljóðmerkjum eða umhverfishljóðum.
- 1.2 Ef búnaður getur sent frá sér hljóðmerki á breytilegri og fastri tíðni skal nota breytilega tíðni til marks um meiri hættu eða brýnni þörf á að gripið sé til aðgerða en þegar hljóðmerkið er stöðugt.

2. Merkjakerfi.

Hljóðmerki um brottflutning í neyð skal vera stöðugt.

VIII. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARDANDI MUNNLEG FYRIRMÆLI.

1. Meginreglur.

- 1.1 Munnleg fyrirmæli, sem er stutt mál, fastar klausur, samfelld mál eða einstök orð (stundum á merkjamáli), eru send frá mælanda til eins eða fleiri áheyrenda.
- 1.2 Munnleg fyrirmæli eiga að vera eins gagnorð og einföld og hægt er; framsetning mælanda og möguleikar áheyrenda eða áheyrenda til að nema orð hans skulu vera með þeim hætti að ekki fari milli mála hver boðin eru.

- 1.3 Munnlegu fyrirmælin eru send út beint (mannsrödd) eða óbeint (mannsrödd eða gervirödd er útvarpað með þar til gerðum búnaði).

IX. VIÐAUKI

LÁGMARKSKRÖFUR VARÐANDI BENDINGAR

1. Reglur.

Bendingar verða að vera nákvæmar, einfaldar, stórkaralægar, auðveldar í framkvæmd og auðskildar, og mjög auðgreinanlegar frá öðrum slíkum merkjum.

Ef báðir handleggirnir eru notaðar í senn verður að hreyfa þá samhverft og til þess að gefa einungis eitt merki.

Að því tilskildu að merkin fullnægi ofangreindum skilyrðum mega þau víkja eilítið frá eða vera nákvæmari en þau sem sýnd eru í 3. lið; þau verða þó að hafa sama inntak og vera jafnskýr.

2. Ákveðnar reglur um notkun

- 2.1 Sá sem gefur merkin, hér á eftir nefndur „merkjamaður“, veitir þeim sem móttækur fyrir-mælin, og nefnist hér á eftir „stjórnandi“, leiðbeiningar með höndum eða armleggjum.
- 2.2 Merkjamaðurinn verður að geta séð og fylgst með öllu verkinu án þess að stofna sér í hættu.
- 2.3 Skyldur merkjamanns skulu einungis felast í því að stýra verki og tryggja öryggi nær-staddra starfsmanna.
- 2.4 Ef tilgreindum skilyrðum í lið 2.2 er ekki fullnægt verður að bæta við einum eða fleiri merkjamönnum.
- 2.5 Stjórnandi verður að gera hlé á verki og biðja um ný fyrirmæli ef hann getur ekki framkvæmt þau fyrirmæli sem hann fékk á nógu öruggan hátt.

2.6 Aukahlutir

Stjórnandi verður að geta þekkt merkjamann auðveldlega.

Merkjamaður skal bera eitt eða annað sem gerir hann auðþekkjanlegan, t.d. stakk, hjálm, handstúkur, armbönd eða hafa í hendi spaða.

Þessir hlutir skulu vera í skærum lit, helst allir í sama lit og merkjamaðurinn einn nota þann lit.

REGLUGERÐ

fyrir Lífeyrissjóð Norðurlands.

1. Nafn sjóðsins og heimili.

- 1.1. Sjóðurinn heitir Lífeyrissjóður Norðurlands.
Heimili hans og varnarþing er á Akureyri.
Starfssvæði sjóðsins er Norðurland.